

הגדלת פרי האפרסק מזן טרופיק סנואו "TS"

רפי שטרן, משה עגיב, יעל גרינבלט, אהרון בן-דוד

מטרה:

ניסויים להגדלת פרי בזן האפרסק TS. זן זה פורח מוקדם יחסית (מחצית פברואר) ונקטף כבר בראשית חודש יוני. עם זאת סובל ה-TS מפרי קטן מידי. במידה וטיפול הגדלת הפרי ב-TS יצליחו, נבחן בעתיד גם זני אפרסק או נקטרינה נוספים.

חומרים ושיטות:

הניסוי נערך במטע האפרסק של כפר בלום.

נבחנו מספר טיפולים בשלבי גידול שונים של הפרי:

1. ציטוקינינים בשלב חלוקות התאים (BA, CPPU)
2. אוקסינים בתחילת שלב התקשות הגלעין (3,5,6-TPA וכן 2,4-D+NAA)
3. גיברלינים בסוף שלב התקשות הגלעין (GA_3)

שיא הפריחה היה ב-18/2

הטיפולים שניתנו:

1. ספיון 10 ח"מ ח"פ (CPPU) בש.פ. + 21 יום (10/3/03) – 8 מ"מ חנטים 50 סמ"ק/ 50 ליטר
2. ספיון 20 ח"מ ח"פ (CPPU) בש.פ. + 21 יום (10/3/03) – 8 מ"מ חנטים 100 סמ"ק/ 50 ליטר
3. בונגרו 50 ח"מ ח"פ (BA) בש.פ. + 21 יום (10/3/03) – 8 מ"מ חנטים 60 סמ"ק/ 50 ליטר
4. בונגרו 100 ח"מ ח"פ (BA) בש.פ. + 21 יום (10/3/03) – 8 מ"מ חנטים 120 סמ"ק/ 50 ליטר
5. מקסים 10 ח"מ ח"פ (3,5,6-TPA) בש.פ. + 40 יום – 30/3 התקשות גלעין 1 טבליות/100 ליטר
6. מקסים 20 ח"מ ח"פ (3,5,6-TPA) בש.פ. + 40 יום – 30/3 התקשות גלעין 2 טבליות/100 ליטר
7. אמיוגו 0.4% תכשיר (2,4-D+NAA) בש.פ. + 40 יום – 30/3 התקשות גלעין 200 סמ"ק/ 50 ליטר
8. ברלקס 50 ח"מ ח"פ (GA_3) בש.פ. + 60 יום – 18/4 2.5 טבליות/ 50 ליטר
9. ברלקס 100 ח"מ ח"פ (GA_3) בש.פ. + 60 יום – 18/4 5 טבליות/ 50 ליטר
10. ביקורת

- לכל טיפולי הספיון, הבונגרו, האמיגו והמקסים הוספנו משטח טריטון X 100 (0.025%), לטיפול הברלקס הוספנו BB5 (0.2%).
- הריסוס בוצע בעזרת מרסס רובים בנפח תרסיס של 2-3 ליטר/עץ, לפי מצב העלווה בעת הריסוס, בשעות הבוקר המוקדמות (לחות גבוהה וטמפ' נמוכה).

מבנה הניסוי:

בלוקים באקראי, 6 חזרות, עץ אחד לחזרה

מדדים שנבדקו:

- יבול לעץ
- התפלגות גודל פרי
- בקרת איכות הפרי בקטיף (צבע, צורה, מצב הבשלה)

תוצאות

אף אחד מהטיפולים השונים לא הצטיין באופן מיוחד בהגדלת הפרי. עם זאת, ניתן לראות כי למרות יבול כללי דומה בכל הטיפולים (כ-50 ק"ג/עץ) בכל זאת נראו הבדלים בכמויות הפרי הגדול (איור 1).

אוקסינים

שני האוקסינים שנבדקו – אמיגו ומקסים – נתנו יבול גבוה יותר של פרי גדול בהשוואה לביקורת (תוספת של 5 ו-8 ק"ג/עץ), אם כי ההבדל לא היה מובהק סטטיסטית. **המקסים** שנבדק בריכוז של 10 ח"מ גרם למעט עיוותים בפרי, ואף לכתמים אדומים, ולכן מומלץ להמשיך ולבחון אותו בעתיד בריכוזים נמוכים יותר (2.5, 5.0, 7.5, 10 ח"מ ח"פ). **האמיגו** שנבדק בריכוז של 0.4% (שווה ערך ל-40 ח"מ +2,4-D 32 ח"מ NAA) נתן כמו בגלעיניים האחרים – משמש, שזיף ודובדבן – תוצאות טובות יחסית, אם כי גם כאן היו מעט "כתמים אדומים" ופירות מעוותים, ולכן מומלץ להמשיך ולבחון אותו בריכוזים נמוכים יותר של 0.2 עד 0.3%.

ציטוקינינים

שני הציטוקינינים שנבדקו – ספיון ובונגרו – לא תרמו דבר להגדלת הפרי. תוצאות דומות התקבלו גם בגלעיניים אחרים.

גיברלינים

בדומה לציטוקינינים – לא תרמו דבר.

לסיכום

יש להמשיך ולהתרכז אך ורק באוקסינים, אך להרחיב את מגוון התכשירים שייבדקו ואת טווח הריכוזים שלהם.

ניתן לבחון גם את תכשירי האוקסין הזרנול (2,4-D), פאור (2,4-DP), פרי-גן (2,4-DP) ועוד.

